

Sint-Apolloniakerk

Sint-Apolloniaplein
9660 ELST

Directie Erfgoed – dienst Monumentenwacht

Charles de Kerchovelaan 189

9000 Gent

Tel.: 09 267 61 55

E-mail: monumentenwacht@oost-vlaanderen.be

www.oost-vlaanderen.be - www.monumentenwacht.be

INHOUDSTAFEL

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN	3
CONDITIE	4
GEHELE OBJECT	4
DAK	4
DAKWATERAFVOER	4
KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER	4
DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING	5
SCHRIJNWERK EN BEGLAZING	5
AFWERKING EN INRICHTING	5
TECHNISCHE INSTALLATIE	5
SITE EN OMGEVING	5
ADVIEZENRAPPORT	6
1. ADMINISTRATIE	6
2. PERIODIEK ONDERHOUD	7
3. WERKEN	11
4. VEILIGHEID EN TOEGANKELIJKHEID	16
5. WELZIJN - MILIEU - DUURZAAMHEID	17
6. OP TE VOLGEN.	18
IDENTIFICATIE	20
GEHELE OBJECT	20

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN

object	Sint-Apolloniakerk
bescherming statuut	Monument 19/08/1980 Orgel
ID inventaris OE	74048
huidige functie	Kerk
abonnee	Kerkfabriek Sint-Apollonia p/a Molenhoekstraat 24 9660 BRAKEL
inspectiedata	05/03/2024
monumentenwachter	Geert Welleman Geert Scheirlinckx
contact	09 267 61 51 geert.welleman@oost-vlaanderen.be
totaal aantal manuren	10
uitgevoerde werken	Goten gereinigd voor inspectie.
gebruikte materialen	Geen
vorige inspecties	2016 2012 2009 2005 2003 2000
opmerkingen	Geen

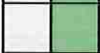

Monumentenwacht stelt de overzichtstabel uit het inspectierapport op vraag van de abonnee ook ter beschikking in een spreadsheet-formaat. Aangezien de gegevens in deze versie bewerkt kunnen worden, geeft Monumentenwacht geen enkele garantie op de correctheid van deze spreadsheet-versie. De tabel die is opgenomen in de pdf-versie van het door Monumentenwacht opgestelde inspectierapport, geldt als enige officiële versie van de overzichtstabel.

CONDITIE

De conditie van het erfgoed wordt voor het gehele object en per rubriek weergegeven op een 6-delige schaal, en dit voor 3 aandachtspunten en een extra beoordeling onder 'gehele object':

toestand	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Dit is de conclusie van de huidige bewaringstoestand van alle geïnspecteerde onderdelen per rubriek. Het is een globale inschatting van de materiële staat van het erfgoed op het moment van de inspectie.
onderhoud	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze waarde is een inschatting van het uitgevoerde onderhoud en de manier waarop onderhoud, problemen en risico's worden opgevolgd. Worden daken en goten regelmatig schoongemaakt? Wordt snel ingegrepen als er een probleem is? Is er iemand verantwoordelijk voor het beheer die er regelmatig (vb. wekelijks) passeert en oog heeft voor problemen?
risico op gevolgschade	<i>geen- weinig - redelijk - aanzienlijk - verhoogd - acuut</i> Deze schaal geeft aan in welke mate er gevaar bestaat voor een versnelde materiële verwerking of verlies van erfgoedwaarde als de beheerder niet tijdig ingrijpt. Het kan gaan om allerlei mogelijke risico's, zoals ogenschijnlijk kleine problemen die voor ernstige gevolgschade kunnen zorgen, een verkeerd gebruik of beheer, verhoogd risico op calamiteiten, slechte klimatologische omstandigheden voor zeldzame onderdelen met een hoge historische waarde.
toegankelijkheid	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze score geeft aan hoe vlot het gebouw of erfgoedobject toegankelijk is voor onderhoud en kleine herstellingen. Zijn er voorzieningen aanwezig om daken en goten veilig te betreden zoals genormeerde ankerpunten en ladderhaken, (neerklapbare) borstweringen...? Zijn trappen en ladders veilig? ...

GEHELE OBJECT

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig
toegankelijkheid		goed

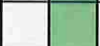
DAK

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

DAKWATERAFVOER

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

AFWERKING EN INRICHTING

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

TECHNISCHE INSTALLATIE

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De bliksemafleider werd enkel nagekeken op uiterlijk voorkomen en bevestiging. Voor de functionaliteit dient een bevoegde firma te worden aangesteld.

SITE EN OMGEVING

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

ADVIEZENRAPPORT

1. ADMINISTRATIE

A2024/01 Contacteer Monumentenwacht tijdig voor een nieuwe inspectie.

Gehele object | geïnventariseerd bouwkundig erfgoed

toelichting advies	Uw object wordt periodiek geïnspecteerd door Monumentenwacht. Wenst u eerder een inspectie, of gespecialiseerd advies omtrent bepaalde bouwkundige problemen, aarzel dan niet met ons contact op te nemen.
indicatieve hoeveelheid	Nader te bepalen
prioriteit	3-6 jaar
frequentie	Vierjaarlijks
uit te voeren door	Beheerder Eigenaar

A2024/02 Contacteer de lokale instanties indien u werken uitvoert aan erfgoed uit de vastgestelde inventaris.

Gehele object | Vastgesteld erfgoed

toelichting advies	Wil je werken uitvoeren aan of in een onroerend goed, dan moet je voldoen aan de regelgeving over Ruimtelijke Ordening, Bos, Natuur of Milieu. Zo heb je bijvoorbeeld voor grondige verbouwingen aan een gebouw een omgevingsvergunning nodig. In principe is ook de medewerking van een architect verplicht. Voor kleine wijzigingen is een vergunning niet verplicht, maar moet je de verbouwingen wel melden aan de stad of gemeente. Neem hiervoor contact op met je stad of gemeente. Het agentschap begeleidt enkel werken aan beschermd onroerend erfgoed. Plan je werken in erfgoed dat is opgenomen in een wetenschappelijke of vastgestelde inventaris, dan hoeft je dus geen bijkomende toelating te vragen aan het agentschap. https://www.onroerenderfgoed.be/werken-aan-erfgoed-uit-een-wetenschappelijke-vastgestelde-inventaris
indicatieve hoeveelheid	Nader te bepalen
prioriteit	Binnen het jaar
frequentie	Eenmalig
uit te voeren door	Beheerder Eigenaar

2. PERIODIEK ONDERHOUD

A2024/03 Reinig periodiek de goten en de daken.

Dakwaterafvoer | goten | afvoer

- toestand De goten en afvoeren waren vrij proper. Plaatselijk was er wat ophoping van vuil, vooral ter hoogte van de afvoeren.
- toelichting advies Voer deze onderhoudswerken regelmatig uit (of laat deze uitvoeren door een onderhoudsfirm of -personeel).
- Vervuiling is bij deze elementen één van de grootste schadeorzaken. Een goed en regelmatig onderhoud is daarom zeer belangrijk.

Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.

- meer informatie [dakwaterafvoer reinigen \(2019 - OF 2.1\).pdf](#)
- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit Voor de winter
- frequentie 2 x per jaar
- uit te voeren door Beheerder | Onderhoudsploeg

A2024/04 Voer periodiek onderhoud uit aan houten buitenelementen.

Afwerking en inrichting | buiten | hout

- toestand - voordeur: de afwerkklagen zijn licht verweerd.
- alle andere houten buitenelementen zijn in goede staat van onderhoud.
- toelichting advies De prioriteit slaat enkel op de elementen die aandacht verdienen. Voor de andere onderdelen is eerder de frequentieperiode van toepassing.
- Het is raadzaam de afwerkklagen in orde te stellen en deze in goede staat te houden.
- Vergeet niet eerst de ingerotte onderdelen te herstellen/bij te werken.

Voor meer informatie: klik op de bijlagen om deze te raadplegen.

- meer informatie [Houten buitenschrijnwerk schilderen \(2021 - OF 5.3\).pdf](#)
[Onderhoud aan houten buitenschrijnwerk \(2021 - OF 5.1\).pdf](#)
- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit 1-3 jaar
- frequentie Zevenjaarlijks
- uit te voeren door Beheerder | Onderhoudsploeg | Schilder | Schrijnwerker

A2024/05 Voer periodiek onderhoud uit aan metalen buitenelementen.

Afwerking en inrichting | buiten | ijzer

toestand Het betreft volgende onderdelen:

- torenkruis: goed.
- koorkruis: goed.
- muurankers: goed.
- diefijzers: goed.
- lantaarn: oppervlakkige roestvorming.
- verluchttingsroosters: afwerkklagen soms onvoldoende.
- stampijpen: afwerkklagen ontbreken; roestvorming op alle stampijpen.
- ijzeren onderdeel noordzijde koor: roestig. Waarschijnlijk oude functie, nu niet meer functioneel.

toelichting advies De prioriteit slaat enkel op de elementen die aandacht verdienen. Voor de andere onderdelen is eerder de frequentieperiode van toepassing.

Het is raadzaam de afwerkklagen in orde te stellen en deze in goede staat te houden.

Vergeet niet eerst de beschadigde onderdelen te herstellen/bij te werken.

De frequentie is een richttijd. De verwerking hangt af van verscheidene factoren zoals oriëntatie, positionering, kwaliteit van de afwerkklagen...

Voor meer informatie: klik op de bijlagen om deze te raadplegen.

meer informatie	Onderhoud van ijzerwerk (2006).pdf Ijzeren buitenelementen onderhouden (2020 - OF 0.5).pdf
indicatieve hoeveelheid	Nader te bepalen
prioriteit	Binnen het jaar
frequentie	Zevenjaarlijks
uit te voeren door	Schilder

3. WERKEN

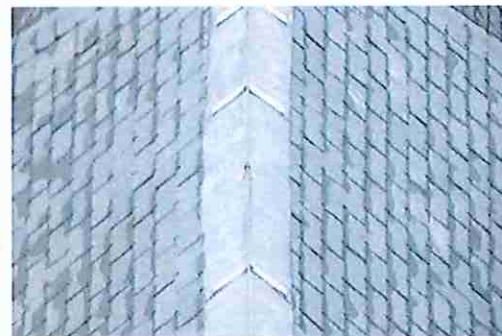
A2024/06 Herstel de ontbrekende nokbeugel op het dak van het schip.

Dak | nok

toestand Op de nok van het schip ontbreekt aan de oostzijde 1 nokbeugel.
indicatieve hoeveelheid 1 st
prioriteit 1-3 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Dakwerker

lokalisering ontbrekende nokbeugel

detail

A2024/07 Herstel de ingedeukte afvoer in het midden van de zuidelijke zijgevel.

Dakwaterafvoer

toestand De middelste afvoer van de zuidelijke zijgevel is ingedeukt boven de stampijp.
toelichting advies Door de indeuking is de capaciteit van waterafvoer gehalveerd. Bij hevige regenval kan dit tot problemen leiden.
indicatieve hoeveelheid 1 st
prioriteit Binnen het jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Dakwerker

A2024/08 Voorkom opstijgende rioolgassen aan de afvoeren/goten.

Dakwaterafvoer | goten | afvoer | riolering

toestand Aan de oostzijde van de kerk is er op verschillende plaatsen bij de goten en afvoeren blauwverkleuring aanwezig ten gevolge van het opstijgen van rioolgassen.
toelichting advies Het corrosieverschijnsel van de afvoerleiding manifesteert zich gewoonlijk in eerste instantie door de plaatselijke verkleuring (blauwgroene en mat zwarte vlekken) en de afschilfering van het koper. Hoewel het hier op het eerste gezicht om een louter uitwendige aantasting gaat, kan deze op

termijn tevens aanleiding geven tot de doorboring van de koperen gootbekleding of koperen afvoer.

Indien men deze vorm van corrosie wenst te vermijden, kan men bijvoorbeeld om een reukafsluiter voorzien tussen het regenwaterafvoersysteem en de afvalwaterafvoerinstallatie. U vindt hieronder twee afbeeldingen van dergelijke reukafsluiter. Deze reukafsluiters dienen regelmatig onderhouden te worden.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 1-3 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Loodgieter

In dit voorbeeld is een regenwaterafvoerput uitgerust met een uitneembare bladvangkorf via het toezichtsluik. Een automatische pendelklep verhindert het ontsnappen van rioolgas. idem, geplaatst.

A2024/09 Herstel de loshangende delen in de kapconstructie van het schip. Kapconstructie en zolder

- toestand
- 1) Aan de zuidzijde van het schip is aan het strijkspant tegen de toren, een ijzeren anker doormidden gebroken.
 - 2) Bij het derde spant is de westelijke windschoor losgekomen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 1-3 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Dakwerker

1)

1) idem, detail

2)

2) idem, detail

A2024/10 Verbeter de afdichting van de loden slabben op de vensterbank van het zuidelijke koorvenster.
 Draagstructuur en overspanning | onderdorpel

toestand Bij het zuidelijke koorraam is aan beide hoeken van de vensterbank de loden slab losgekomen en ontbreekt een afkitting.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Schrijnwerker

A2024/11 Werk de ingewerkte zijkapelletjes beter af.

Afwerking en inrichting

toestand De zijkapelletjes aan de buitenzijde van beide zijgevels zijn niet geventileerd. Door condensvorming ontstaat er een vochtig milieu dat nefast is voor de afbeeldingen.

De stopverf is onbeschermd: langs de zuidzijde zijn reeds vele barsten ontstaan.

indicatieve hoeveelheid 2 st
prioriteit Dringend
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Glazenier | Schilder

noordgevel

zuidgevel

A2024/12 Herstel het stuc- en schilderwerk in de toren.

Afwerking en inrichting

toestand In de torenkamer boven de ingang is het stuc- en schilderwerk gedeeltelijk verdwenen/beschadigd.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 3-6 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Schilder | Aannemer pleisterwerken

A2024/13 Voeg de grafplaat op.
Site en omgeving

toestand zuidzijde westgevel : rechter grafplaat staat het voegwerk achteraan volledig open, in tegenstelling tot de andere gedenktekens. Waarschijnlijk gewoon vergeten te doen.

toelichting advies Gebruik hiertoe een voegmortel met kalk als bindmiddel in plaats van cement.

indicatieve hoeveelheid 1 st

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Aannemer voegwerken

4. VEILIGHEID EN TOEGANKELIJKHEID

A2024/14 Herstel de verbinding tussen de muurankers in het midden van de toren.
Draagstructuur en overspanning

toestand In het midden van de toren is de verbinding tussen twee muurankers gebroken. De smeedijzeren spie hangt los tussen de twee uiteinden van de trekstangen.

toelichting advies Voor de stabiliteit van de toren en de veiligheid van de bezoeker is het aangewezen de verbinding tussen de muurankers te herstellen.

indicatieve hoeveelheid 1 st
prioriteit Dringend
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Smid

5. WELZIJN - MILIEU - DUURZAAMHEID

A2024/15 Hou rekening met de aanwezigheid van vleermuizen.

Gehele object | dieren

toestand Op de zolders van het object werd de aanwezigheid van vleermuizen vastgesteld.

toelichting advies Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.

meer informatie [Vleermuizen op \(kerk\)zolders \(2020 - IF 3.1\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit Dringend

frequentie Permanent

uit te voeren door Beheerder | Eigenaar | Specialist

6. OP TE VOLGEN.

A2024/16 Volg de scheurvorming op in de westgevel van de toren.

Draagstructuur en overspanning

- toestand In de ruimte onder de klokkenkamer is in de westgevel links en rechts een langwerpige scheur zichtbaar.
- toelichting advies Op verschillende plaatsen in het muurwerk zijn er (onderzoeksgaten) geboord zodat we ervan uitgaan dat de zaak bestudeerd is en nu stabiel is. Opvolgen is echter geboden.
- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit 3-6 jaar
- frequentie Vierjaarlijks
- uit te voeren door Beheerder | Monumentenwacht

A2024/17 Volg het voegwerk op langs de westgevels.

Draagstructuur en overspanning

- toestand Plaatselijk is het voegwerk wat beschadigd.
- toelichting advies De schade is nog vrij beperkt maar zal binnen enkele jaren toch moeten verholpen worden.
- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit 3-6 jaar
- frequentie Vierjaarlijks
- uit te voeren door Beheerder | Monumentenwacht

IDENTIFICATIE

GEHELE OBJECT

ID2024/01

notitie Het object is opgenomen in de Inventaris Onroerend Erfgoed als vastgesteld bouwkundig erfgoed. Voor meer informatie en de juridische gevolgen, zie: <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/129433> en <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/74048>.